

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-49>

**INTERACTION BETWEEN HEALTHCARE INSTITUTIONS
AND THE MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE IN CASES
OF POST-VACCINATION COMPLICATIONS AS A COMPONENT
OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION
IN THE IMPLEMENTATION AND ENFORCEMENT
OF ANTI-EPIDEMIC MEASURES**

**ВЗАЄМОДІЯ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
І МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
У ВИПАДКАХ ПОСТВАКЦИНАЛЬНИХ УСКЛАДНЕНЬ
ЯК НАПРЯМОК АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ
ПРОТИЕПІДЕМІЧНИХ ЗАХОДІВ**

Pavlenko D. V.

*lawyer,
Director LLC Asset Management
Company
"IMAGE FINANCE"
Kyiv, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-0739-3279*

Павленко Д. В.

*адвокат, директор ТОВ «КВА»
«ІМІДЖ ФІНАНС»
Київ, Україна
ORCID ID: 0000-0002-0739-3279*

Нормативно-правове регулювання реалізації і провадження протиепідемічних заходів (далі – ПЕЗ) є одним із публічних завдань, важливість виконання якого було підтверджено практикою під час останньої пандемії, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2. Відсутність дієвого механізму взаємодії суб'єктів публічної адміністрації (далі – СПА) між собою та з населенням, узгодженого порядку застосування правового інструментарію, прогалини законодавства та інші правові проблеми призвели до низької ефективності впроваджуваних заходів, недовіри до них з боку громадян та інших негативних наслідків [1, с. 4–5, 11; 2; 3; 4; 5, с. 15–17]. Все це продемонструвало наявну потребу у науковій розробці та запровадженні на нормативному рівні ефективного механізму

адміністративно-правового забезпечення впровадження та реалізації ПЕЗ в Україні.

Запорукою успішного досягнення цієї мети має стати покрокове правове дослідження кожних функцій і завдань СПА окремо у контексті адміністративно-правового забезпечення ними життя і здоров'я громадян в умовах загроз біологічного характеру, стану нормативно-правового підґрунтя їх виконання та визначення шляхів його удосконалення. Для прикладу пропонуємо звернути увагу на одне з них, що реалізовується шляхом взаємодії СПА між собою та характеризується неналежним рівнем нормативно-правового регулювання. Це дасть змогу підтвердити актуальність обраної тематики та сприятиме, на нашу думку, активізації підготовки наукових праць за цим напрямком.

А саме, мова йде про термінове повідомлення Міністерства охорони здоров'я України (далі – МОЗ) закладами охорони здоров'я про випадки поствакцинального ускладнення, закріплене як одне з їх обов'язкових завдань у ч. 5 ст. 13 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» [2]. Попри це *чинне законодавство не розкриває механізм його виконання та його зміст у контексті ПЕЗ*. Тому, опираючись на методи логіки, можемо припустити, що діяльність закладів охорони здоров'я за цим напрямком характеризується такими рисами: 1) передбачає відстеження, моніторинг дієвості ПЕЗ у формі обов'язкової та/або добровільної вакцинації проти вірусів, що спричиняють епідемії та пандемії, оперативне реагування на негативні наслідки та сприяння виробленню рекомендацій з удосконалення засобів боротьби з інфекціями; 2) полягає у кооперації між СПА різних рівнів з питань наслідків проведення вакцинації з метою припинення і попередження епідемій; 3) реалізується шляхом реальних (фактичних) дій як інструментів діяльності СПА, які можуть полягати у збиранні, обробці інформації про випадки негативних реакцій на вакцину, підготовку документів із результатами, передачу інформації до відповідальних службових або посадових осіб МОЗ.

Міркуючи у такий спосіб, можна побачити, що ця діяльність має виключно адміністративно-правовий характер: 1) з цього приводу виникають адміністративно-правові відносини між

центральним органом виконавчої влади та юридичними особами публічного і приватного права; 2) полягає у виконанні визначених законодавством обов'язків; 3) спрямовано на досягнення публічної мети – захист життя і здоров'я населення, забезпечення конституційних прав і свобод громадян у цій сфері; 4) має місце поза межами надання медичних послуг населенню; 5) передбачає збір, обробку, використання інформації, інформування уповноважених суб'єктів, підготовку й подання документів; 6) має реальні наслідки, якими, на наш погляд, можуть бути: отримання оперативної й достовірної інформації МОЗ, спонукання до прийняття ним та іншими залученими до організації й проведення ПЕЗ суб'єктами необхідних рішень, включаючи з питань зміни підходу до боротьби з епідеміями, корегування ПЕЗ, підготовку й надання рекомендацій, звітів тощо.

Опираючись на викладене та беручи до уваги публічне значення належного виконання даного завдання закладами охорони здоров'я, вважаємо за доречне *запропонувати затвердити механізм кооперації між названими СПА і вимоги до порядку її здійснення, включаючи:* 1) конкретне визначення поняття «термінового повідомлення», оскільки строки його здійснення мають важливе юридичне і фактичне значення й вплив на досягнення сформульованої вище публічної мети; 2) уповноважені особи закладів охорони здоров'я на передачу повідомлень відповідного змісту; 3) форму повідомлення про поствакцинальні ускладнення, вона має бути письмовою (способи і носії передачі інформації, реквізити тощо) чи достатньо усної шляхом телефонного повідомлення. Це своєю чергою надає можливість фіксації фактів і дати передачі інформації, її змісту, факту виконання або порушення обов'язку з надання повідомлення; 4) факту отримання і належного реагування на надану інформації; 5) наслідки – строки й форма реагування з боку МОЗ на отримане повідомлення, оскільки у такий спосіб можна забезпечити дотримання СПА покладених на них з цих питань публічних зобов'язань та ефективність ПЕЗ тощо.

Таким чином, проведене дослідження вибірково взятого для прикладу напрямку діяльності закладів охорони здоров'я як

одних із СПА довело, що сучасний стан нормативно-правового регулювання адміністративно-правових відносин, які виникають з метою впровадження та реалізації ПЕЗ, перебуває на незадовільному рівні. Своїм виразом він має численні прогалини й недоліки, головними з яких є відсутність механізму реалізації повноважень, завдань і функцій СПА та неоднозначність застосованої термінології. Тому доцільними і необхідними стануть наукові розробки у цій сфері, спрямовані на удосконалення чинного законодавства, впровадження ефективних процедур і порядків діяльності СПА, створення ефективних умов для забезпечення прав і свобод громадян, включаючи захист їх життя і здоров'я у випадках пандемій.

Література:

1. Забезпечення прав і свобод людини в Україні в умовах поширення коронавірусної інфекції (COVID-19): особливості і шляхи удосконалення / Центр Разумкова за підтримки Представництва Фонду Ганса Зайделя в Україні. Київ : Вид-во «Заповіт», 2020. 62 с.

2. Янюк Н. В. Правовий режим надзвичайного стану чи надзвичайна ситуація в умовах пандемії: проблеми процедури введення в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2021. № 49. С. 44-48. DOI <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2021.49.10>

3. Зозуля О. І. Громадянські і політичні права людини в умовах запобігання поширенню COVID-19 в Україні. *Форум права*. 2020. № 2. С. 6-22. URL: https://forumprava.pp.ua/files/006-022-2020-2-FP-Zozulia_3.pdf DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.3702447>

4. Зозуля О. І. Економічні, соціальні та культурні права людини в умовах запобігання поширенню COVID-19 в Україні. *Право і безпека*. 2020. № 2 (77). С. 156-163. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2020.2.21>

5. Відповідь на виклики COVID-19 та права людини: огляд ситуації в Україні / Білоус Ю., Галан Л., Захаров Є., Коваль Д., Матвійчук О., Опришко Л. ; за заг. ред. Дмитра Ковалю. Київ, 2020. 44 с. URL: https://ccl.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/covid19_ccl_mf_final-obyednano-2.pdf

6. Про захист населення від інфекційних хвороб : Закон України від 6 квітня 2000 р. № 1645-III. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2000. № 29. Ст. 228. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-50>

**PROBLEMS OF THE DEVELOPMENT OF CRIMINAL
AND EXECUTIVE POLICY UNDER THE CONDITIONS
OF THE STATE OF MARTIAL**

**ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОЇ
ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Tarasenko O. S.

*PhD in law,
Director of the Department
of Education, Science and Sports
Ministry of Internal Affairs of Ukraine,
Kyiv, Ukraine*

Тарасенко О. С.

*кандидат юридичних наук,
директор Департаменту освіти,
науки та спорту
Міністерства внутрішніх справ
України,
м. Київ, Україна*

Забезпечення належних умов виконання та відбування кримінальних покарань є, безумовно, важливим заходом запобігання кримінальним правопорушенням, які, по-перше, забезпечують загальну та спеціальну превенцію, по-друге, створюють умови для виправлення і ресоціалізації засуджених. Водночас тенденції до зміни пріоритетів державотворення утворюють потребу у зміні підходу до кримінально-виконавчого забезпечення механізму запобігання злочинності, а також впливу на його кореляцію із відповідним детермінаційним комплексом. Більшість причин, які зумовлюють таку ситуацію знаходяться у площині дії особливого правового режиму воєнного стану, утворення військово-політичних детермінант кримінальних правопорушень та визначення пріоритетних напрямів забезпечення національної безпеки. Більшість